

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Réyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromsoros petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Masiroznak a katonák!

Ezt a nótát dudolták e héten sokfelé, és valljuk meg, hogy nemesak pár női szív, sok jó barát ismételte a dalt bús hangulattal, de szomorúan gondolt a tényre a város is, és székhelye iránt való előszeretettel fogva a megye is.

Már nem egyszer mondottuk el, minő haszon háramlott a városra a tüzezrednek itt való elhelyezéséből, nem akarunk tehát itt ismétlésekbe bocsátkozni, és tény, hogy ezen előnytől városunk most elesett az itteni piac nagy hátrányára.

Mindenesetre az így létrejött hézag betömése nagy gondot fog okozni intéző köreinknek, és az első remidiumot abban fogják keresni, hogy az árvaságra jutott kaszárnyákba új lakókat, új csapatokat fognak igyekezni szerezni, hogy az előbbi állapot helyre legyen állítva.

Addig pedig, míg az be fog következni, a szép remény zöld ragyogásából fog a közszellem táplálkozni, s fog erősödni a hit, hogy minden jóra fog megint fordulni, a polgárok érdeke egy kis pauza után újra ki fog elégíteni.

De vegyük fel a legjobb eshetőséget, hogy a szép remény teljesebbé fog menni, még akkor sem látjuk mi kielégítve a város polgárainak életérdekeit.

A mi felfogásunk az, hogy polgáraink anyagi érdekeit nem szabad attól tenni függővé, hogy van-e katonája vagy sem, hanem olyan intézményről kell gondoskodni, melyek újabb és újabb erőforrások megalkotói lehetnek.

Városunknak nem szabad bizonytalan tényezőkre építeni fejlődését, nem szabad különösen oly előnyökben látni virágzásának feltételeit, a melyeknek a polgárság egyforma vagyonsodásának előmozdítására való befolyása végre is nagyon kétséges.

Nem elég azonban a semmitmondó tagadás elvével beérnünk, hanem reá is kell mutatni azon tényezőkre, a melyek mellett nem fog a polgárok érdekeit veszélyeztető módon hangzani az, hogy masiroznak a katonák, még pedig úgy, hogy vissza se jöjjenek.

T Á R C Z A.

Julcsa szól anyámnak . . .

Julcsa szól anyámnak: „Ugyan minek szó már, Edes asszonyonémén?
Ej, ha én úgy volnék, bizony világomat
Szép csöndesen élném!
Hiszen kigyelmednek annyi már a vászna:
El se fér ma-holnap a kis kamarába!“

„Sok virágos abrosz, sok szép törökzöld
Kell egy úri háznál!
Hát szakajtó kendő! . . . Tudom, áld is érte
Egy gyöngye virágszál!
Valami azt sugja anyai szívemnek:
Házasodik Lajos! . . . Szóvök a menyemnek.“

Pósa Lajos.

Rege a csodaszarvasról.

Irta: HARMATZY LORÁNT.

Hangosan rivalg a vadászkiált, mit százszorozva viszhangoznak a fenyvesekkel benőtt hegyek. Ujjongás tölti be a vidéket. A vadászkutya ugat; hevülten igyekszik menekülni a vad. A nyíl süvölt.

Károly király az, ki itt vadászatot tart.

Maga a király is egyszerű vadászruhájában, felizgatott vadászszennvedélyvel keblében, lihegve törtet tüskön-bokron át. Ruháját, arczát, kezeit összetépte, összekarmolta a tüske, száraz ág, de ő azért fut tovább, nem törődve semmivel.

„A szarvas! A szarvas!“

Egy gyönyörű szarvas az, mit üldöz. Hajszolja már egész nap. Az állat pedig hátravetett fővel száguld tova;

Egy székváros amugy is rá van utalva, hogy a magasabb fejlődés feltételeivel legyen fel-fegyverkezve.

Megkíséreljük, hogy rámutassunk azon tényezőkre, a melyek mellett városunk a virágzás nem is remélt fokára juthatna.

A modern haladás a fejlődés utjelzőinek a vasutakat mutatja fel; a fővonalak mentén csodás változást tüntet fel a vasuti forgalom; egyes központok amerikai módon fejlődnek. A tények beszélnek itt minden teoriánál fényesebben! Hogyan képes a vasut a gazdasági erőket egyesíteni egy-egy ponton, azt a példák képesek gyakorlatilag szemléltetni mindenütt.

Ha Rimaszombat mai elszigetelt s gazdaságilag korlátolt helyzetéből kibontakozni akar, kénytelen lesz előbb vagy utóbb, ha kell, nagy áldozatok árán is, erélyes, messzemenő és jól átgondolt vasuti politikát kezdeni, a melynek jel-szava nem lehet más, mint hogy minden út Rómába vezet, vagyis oda kell törekedni, hogy a gömörmezei vasuti hálózat akként nyerjen kiegészítést, hogy minden vasutvonal Rimaszombatban találja természetes végpontját. Nem késétt az még el, és az eddigi építkezéseket ki lehet akként egészíteni ma még, hogy azok által a forgalom Rimaszombat felé irányuljon.

Egy másik törekvés, hogy előbb vagy utóbb Rimaszombatot egy elsőrangú pálya érintse, — vagyis az itt elfutó vonal elsőrangú esatlakozást nyerjen.

Ez a vasuti politika megteremné rövid idő alatt gyümöleseit, meghozná a hozott áldozatok kamatait a polgárok vagyonsodásában.

Mert mi sem biztosabb, hogy a vázolt vasuti rendszer gombamódra alkotná meg az iparvállalatokat.

És ha meggondoljuk, minő szép tere nyílna itt a különböző gyáriparnak.

Ott van például a faipar, a vasipar, az agyagipar!

Minő gazdag közigazdasági erőforrást nyújtana azok a helybeli polgárságnak.

Mily rövid idő alatt megkétszereződne a város lakossága, vagyona és mily hatalmas arány-

el-elűnve üldözője szemei elől, majd ismét megjeleaye. A király mindég utánna.

„A szarvas! A szarvas!“

Most ismét látja a király a nemes vadat, mint ott áll, fenn egy sziklán.

Utánna!

E perczben a vad eltűnik.

A király oda rohan, s . . . rettenve tántorodik vissza. Lába előtt tátong a mélység, a völgy.

A szarvas leugrott innen. A halálba menekült, a halál elől.

Mindegy!

Károly király ezer veszély közt, borzasztó fáradsággal kuszik le a sziklás, meredek lejtőn. S ah! Látja ismét a szarvas. Ott áll egy forrás közepén, mozdulatlanul. A király kuszva közeledik. Most letérdel, s jól czélbaveszi. S az állat áll merőn . . . A hur elpendül, a nyíl tovaszáll.

De mi ez?

A nyíl lepattan az állat hátán és miközben átsiklik agancsai közt, hozzájuk ütődve, az oly hangot ad, mint egy esengetyű. És a vad áll még mindég.

A király előre rohan. A szarvas felé dobja lándzsáját. A dárdá vas hegye nagy koppanással ütődik a szarvas oldalába, s aztán visszahull!

Károly megérinti az üldözött vadat, melynek lábait egy forrás vize veszi körül. Megérinti s megütöközve lép hátra. A szarvas már nem él.

Kövét vált!

A kiáltó viszhangozó szavára oda rohan az egész vadászkiált, s vallásos áhitattal látja a csodát.

S a forrás a szarvas lábainál egyhanguan bugyog a földből . . . s párolog.

Átható, meleg kénese szag árad szerteszét.

A kíséret „ördög“-ről susog, s sietve vonul vissza.

De a király marad. Nem akar menni. Ó nem fél. S talán nem is volna képes távozni. Oly fáradt! A me-

ban fejlődne ki mindenek nyomában a kereskedelem, a melynek erős tápanyagot nyújtana vármegyénk virágzó mezőgazdasága is.

Ez az az irány, a melynek szolgálatába kell szegődni székvárosunk közönségének, intézőinek, ez az az irány, a melyben szövetségeket kell keresni vármegyénk intézői körében is.

Higye el mindenki, hogy eddig is több kiváló férfiak meggyéknek akarta ezt, sőt a kezdeményezést meg is kísérlette, s nem rajtuk mult, hogy hideg fogadtatásra találtak; azonban tán még nem késő a mellőzött jóakarát teremtő forrását újból is megkeresni; igyekezni abból a székvárosnak jövőjére áldásos harmatot szerezni.

Figyelembe kell ezt vennünk azért is, mert tény az, hogy városunk nagyon kiesi, erőiben is ép azért korlátolt, és hogy ha ennek daczára mégis nagyobb szabású fejlődésre igényt tart, ezt nem teheti más jogezimen, mint hogy megyei székváros, de ha megyei székváros, akkor reá van utalva egyedüli támogatójára a megyére, a melytől várnia kell, várnia joga van, a legkomolyabb támogatást.

Szerettük katonáinkat, tőlük nehezen váltunk meg, utánnuk szívélyes Isten hozzádot küldünk, és reméljük azt is, hogy jönni fognak helyettük új csapatok, a melyek városunkra erkölcsi és anyagi hasznot fognak hozni. De ezen előnyök mellett sem szabad figyelmen kívül hagyni, a mit irányadóul elmondottunk, s akkor viszont városunk fejlődését sem féltjük, ha egy napon újra éneklik: masiroznak a katonák.

H Á M O S J Ó Z S E F.

A leáldozó nap végső sugarait alkonyat követi. Elborul a láthatár s a lassanként feltűnedező csillagok milliói együtt véve sem pótolhatják egyetlen sugarát annak az égi testnek, mely éltető s áldó fényével letűnt a láthatárról.

De a napalkonyatot megszoktuk; nem törődünk avval, hogy az a felséges fény a szemhatár alá vonul. Közel van feltámadása, alig néhány óra múlva ismét szemünkbe mosolyog, áldó sugarait szétárasztja a földön s minden, a mi tudva vagy öntudatlanul a létnek örvend felfrissülve tükrözi vissza az áldozó nap mosolyát. Hanem

redék hegyről való lekuszás kimerítette az amugy is fogytán lévő erejét, melyet eddig csak a szenvedély tartott benne.

Aléltan dől le a forrás mellé.

Leveszi fővegét, s bár a meleg, párologó víz nem csábító, iszik a kis patakából.

S egyszerre, mintha tűz járná át ereit, mintha el-lankadt izmaiba visszatérne az erő, a bágyadság minden nyoma nélkül szökik fel helyéről.

A víz oly üdítő volt . . . !

*

Éz Karlsbad legendája.

A forrás, melybe a szirtől a szarvas leugrott, s melyben kövé vált, a: „Sprüdl“, melynek szintén meg van azon tulajdonsága, hogy a belé helyezett tárgy megkövül, mintegy közománczot nyer, mint nálunk a margitszigeti forrásban. Csakhogy itt sokkal rövidebb idő alatt.

S most, midőn itt állok a sziklán, honnan állítólag a szarvas leugrott volna, s hová most a kegyeletes kéz emléktáblát helyezett, s felállította egy szarvas bronzszobrárt, elmerengek a monda fölött.

Elgondolom, hogy nekünk is van egy mondánk egy csodaszarvasról. A miénk hazát adott a vadászó Hunor- és Magyarnak. Ez pedig csodatevő, üdítő forrást fedezett fel Károly királynak. Felfedezte Karlsbadot.

Karlsbad

Itt terül el lábaim alatt a völgyben. Magas, fenyvesekkel telt hegyek veszik körül ezt a „fürdő“-nek nevezett világvárost. Mert ez teljesen megtelel a világváros elnevezésnek. Ide a magasba, mily csodálatos hangkhaosza, altató zibongásba olvad össze, egyesül a kocsirobogás, a járó-kelők tömegének beszéde, lépteik zaja, melyet olykor megszakit egy-egy harangkondulás vagy a vasuti mozdony éles füttye.

Mily szép innen ez a hegyek közé szorított hely! Hol ha a város terjeszkedni akar, ha egy házat kell épi-

az emberi társadalom egészről lehangoló nap fájdalmat kelt szívünkben. Vallásos meggyőződésünkben hisszük a feltámadást s ez megnyugtat, — de nagy idő kell, míg lelkünk egészen beletörődik abba a gondolatba, hogy előbb a mi életünk napjának is le kell áldoznia s ott a más világon az örök idő végtelen tengerén kell átvezetnünk, míg az, mi bennünk halhatatlan, újra földi létet nyer.

Az emberi élet világának elsötétülése külsőleg hasonló a leáldozó naphoz, de belső hatása megrendítő. E fájdalmas hatás alatt irtok soraink fölé a *Hámos József* nevét, kinek gyászos elhunytával fényes nap futott le társadalmi életünk egészéről. Ránk nézve örökre kialudt az a fény, melynek világá mellett csaknem egy félszázadon át magasabb czélok elérésére kötelességeinket teljesítettük. Nemes gondolatokkal telt agyra borult az örök éj homálya, nemes szív dobant meg utóljára e hó 11-én, midőn Hámos József földbirtokos, a rimaszombati egy. protest. főgimnázium igazg. választmányának elnöke, egyházmegyei tanácsbíró s a felső-pokorágyi ág. ev. egyház felügyelője hosszas szenvedés után elköltözött az élők sorából.

A megboldogult nem tartozott azon férfiak sorába, kik a társadalomban feltűnő szerepre vágyóznak. Hámos Józsefet a közbizalom kereste föl, midőn a közélet terére szólította Működésében a hazafias, vallásos érzés nem voltak chablonszerű jelszavak, melyeknek hangzatosával a népszerűség letrájn feljebb emelkedett, de őszinte, tiszta jelleme, kötelességének pontos teljesítése hazafiaságát s mely meggyőződésen alapuló valóságát lépten nyomon visszatükrözték. S bár a nyilvános politikai élet evolúciói nem sodorták magukkal, mint Gömörvármegye bizottsági tagja a hazafias czélok előmozdításában mindig közreműködött. A rimaszombati egy. prot. főgimnáziumnak az ötvenes évektől kezdve ig. választmányi tagja s minden második évben elnöke volt. E minőségben vitt szerepét a főgimnázium évkönyvei örökítették meg, melyekben föl van jegyezve, hogy a megboldogult a két prot. felekezet iskoláinak egyesítését nemcsak óhajtotta, hanem az egyesülés létrejöttén hathatósan közreműködött, s később mint vál. elnök, az iskola megszilárdulásában s fejlődésében is jelentékeny szerepet vitt. — A nyár elején megrongált egészségének helyreállítására céljából Wörishofenbe utazott, de nemsokára megérkezett a leverő hír, hogy a jeles férfit a messze idegenben szél ütés érte, minek folytán hazaszállították. Ez időtől kezdve hetekig lebegett élet és halál között, de sem az orvosi tudomány, sem a betegágy körül csoportosuló családtagoknak aggodó szeretete meg nem menthették. Jó szíve aug. 11-én délután ötödfél órakor megszünt dobogni. Temetése ma délután 3 órakor lesz Cserenesényben, mely alkalommal az egyházi szertartást Glaufl Pál kishonti ev. esperes végzi. Ravatalát a gyermekeknek és unokáknak, továbbá a család többi tagjának, a jóbarátoknak, tisztelőknak koszorú borítja. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Hámos Aladár, Zoltán, nejeikkel: báró Vay Mária és Kubinyi Gizella, — unokái: Fáy Margit, Lenke, Kálmán, Malvin, Viktor, — Hámos Józsi, Lilla, Kata, Loránd, — Hámos Aranka és Zoltán. — testvérei: Klementin özv. Dapsy Sámuelné, Matild özv. Ragályi Abrahámné és fiúvere: Hámos Gusztáv, valamint anyósa: özv. Mária Pálné és sógoronja: Mária Gizella ugy a saját, mint az összes rokonok és jóbarátoknak fájdalmas szívvel jelentik forrón szeretett apa, illetve nagyapa, testvér vő, sógor *legidősb pelsüzei Hámos Józsefnek* folyó évi augusztus hó 11-én, délután 1/2 5 órakor, élete 70-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai folyó évi augusztus hó 13-án délután 3 órakor fognak az ágost. ev. egyház szertartásai szerint a cserenesényi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Áldás és béke poraira!”

Megyei gazdasági egyesületünk.

Szervezködő gazdasági egyesületünk napról-napra nagyobb tért hódít magának a közönség körében. És valóban — az adott viszonyok között — a szervezkedés nehéz munkájának sikeres elérésére, gondosan kiválasztott, céltudatos eljárása, megyei nagybirtokos és kiscgazdaközönségünk oly meleg rokonszenvével és élénk érdeklődésével találkozunk, a melyet egy ily áldásos eszme megvalósításához csak kívánni lehet. Megyei közönségünk minden üdvös közügy felkarolásában nemesen buzgól-

teni, azt mind mily áldozatok árán lehet csak tenni. A hegyet kell ott előbb lebontani; a természéklát! . . .

Ót óra van.

A Mühlbrum és a Sprüdl kolonnádjai tömve vannak; mindenki siet inni az üdítő vizet.

S elnézve a „betegek” tarka, zajos csoportját, nem egyszer láthatni oly egyéneket is, kikre ha az ember ránez, önkénytelen utánnok fordul és azt mondja: „En Istenem! Hát ez mit keres itt?” Olyan pirospozsgás, olyan életerősnek tűnik elő.

Ha a három világfürdőt: Karlsbadot, Marienbadot és Franzensbadot összehasonlítjuk s karakterizálni akarunk, azt lehetne mondani, hogy Karlsbad a legnagyobb, legfényesebb, legvárosiasabb. Marienbad (fekvésénél fogva is) a legszebb, s Franzensbad a legkisebb, és . . . mondjuk ki őszintén a legunalmasabb. A mi pedig a fürdővendégeket illeti, úgy mondják, hogy Franzensbadban legtöbb az orosz, Marienbadban az angol, s Karlsbadban . . . a magyar. Igen! Ide jönnek a magyarok, (mint ezt itt egy fodrász mesélte nekem) ha otthon már tönkre rontotta őket a . . . töltöttkáposzta. Lám mire jó a mi töltöttkáposztánk! Az arról való emlékezéssel mulattatja itt a fodrász türelmetlen vendégét.

*

Itt állok a „Hirschsprung-on, a szarvas mellett. Hozzá támaszkodva az emléktáblához, elnézem Karlsbadot. S mialatt letekintek a völgybe, feljúl emlékemben újra az a szép monda! S hallani vélem a vad csörtetést a bokrok, fák között, hallani vélem a harsány kürtszót, a nyilak süvöltését, az ebek esaholását.

S e perczen, mint innét a magasból láthatom, lép a Sprudlhoz egy kövér, idős férfi, s baloldalán egy szép fehérruhás fiatal nő; kétségkívül a leánya. S mig az ur belép a fel-felsőkellő forrásokhoz, a leány kinn marad a kolonnád ajtajában. Megáll, s föltekint a szarvas felé!

Talán éppen azon a helyen dőlt le a pihenni Károly király . . . ?!

codó előkelősége, minden jó és hasznos iránt fogékony-sággal bíró intelligens kiscgazdaközönsége magához méltón támogatja a honfoglalás nehéz munkájában a gazdasági egyesületet. S örömmel konstatáljuk, hogy az elől immár senki sem óhajt kitérni, sőt inkább készségesen részt vesz a munkában is.

Az egyesületi titkár a rosznyói kerületben tett kör-utja alkalmával mindenütt melegen fogadtatt, s e vidék közönsége megértve a gazdasági egyesület által megkezdett céltudatos munkát s garancziát látván a saját érdekében való hasznos és áldásos tevékenység biztos sikerére nézve, készségesen támogatta azt; s így e vidéken számos, legnagyobb részt új tagokat sikerült megnyerni az egyesületnek.

Folyó hó 9-én pedig az előjáróság előzetes értesítésével délelőtt Tornallyán, délután pedig Sajó-Gömörön tartott a gazdasági egyesület céljait és működését ismerető értekezletet, a nagybirtokos közönség hathatós támogatása és a gazdák általános érdeklődése mellett.

Tornallyán, valamivel gyéribben jelentkezett gazdaközönség előtt, a városháza termében tartott gazd. értekezletet Tornallyay Zoltán ur nyitotta meg s bemutatván az új titkárt, nagyhatást keltő tárgyilagos beszédjében meggyőzően fejtegetvén a gazdasági egyesület szükségességét, rámutatott annak sokoldalú hasznos tevékenységére. Ezután pedig az egyesületi titkár tömör előadásában az egyesület célját s az általa nyújtható előnyöket ismertetvén, mint épen aktuális dolgot a sorvetés előnyeit s a gazdasági egyesületnek a gépvetés elérhetősére proponált szándékát fejtette ki. S ennek eredménye az lett, hogy Tornallyán a gazdák már ez idei őszi vetési időny alatt napi használati díjakért az egyesület által e célra fentartott sorvetőket fogják igénybe venni.

Impozáns volt ugyanaznap délután a sajo-gömöri gazdasági értekezlet, melyen a városi tanácssteremben részt vettek: Groó Vilmos volt gömörmegyei kir. tanfelügyelő, Hevessy Bertalan, Hevessy József, Szelezky Dénes, Szentiványi Árpád, Szentiványi Miklós és Szontagh Zoltán nagybirtokosokon kívül, Sajó-Gömör előjárójaga élén az összes gazdaközönség. — Az értekezletet Szentiványi Árpád országgyűlési képviselő mély hatást keltő rövid beszéddel nyitotta meg, s érintvén a nemes ügyek iránt lelkesülő vármegyei közönség hazafias óhajából felélesztett gazd. egyesület áldásos missióját, azt a közönség különös figyelmébe ajánlotta; az új titkárt pedig bemutatván, a többszörös éljenzéssel fogadott megnyitótól után egyesületi titkár előadta az egyesület céljait s ismertette azon működéseket, melyeket a gazdasági egyesület a közönség érdekeinek hasznos és eredményes szolgálata céljából feladatul kitűzött. A vetőgép használatát elősegítő intézkedések itt is örömmel lettek fogadva.

Ezzel az értekezlet — melyben Szentiványi Miklós és Hevessy Bertalan urak is nagy hatást keltő felvilágosításaiikkal szintén részt vettek. — véget ért.

Ily gazdasági értekezletek még több helyeken kilátásba vannak helyezve. Tehát csak előre excelsior!

Hirek és vegyesek.

Bucsu. Eddigi tizenként éves helyőrségünkötől való távozásunk alkalmával nagyon óhajtottuk volna a mi kedves ösmerőseinknél, barátainknál és igaz hűveinknél és hasonlóknál egy bucsu és tisztelő látogatás által a mi személyes érzelmeinket kifejezni, minthogy azonban ez az idő rövidsége folytán, a mely helylyel-közzel a katonai életben kényszerítőleg érvényesül, nem volt lehetséges, bátor vagyok a 17-ik hadosztály tüzérezred tisztikara nevében nemes Gömörvármegye és különösen is Rimaszombati városa egész rokonérzelmű lakosságának minden alkalommal tanúsított szívélyességeért, előzékenységeért és vendégszereteteért a legbensőbb köszönetet mondani ez uton, ugy a városnak, mint a megyének virágzó jövőbeli fejlődést kívánni és kérni, hogy minket eddig gömöri tüzérezredet a legjobb emlékekben tartsanak meg.

Kovács örnagy s. k.

Rendkívüli megyei közgyűlés. Vármegyeink törvényhatósága folyó hó 11-én délelőtt Hámos László főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek megnyitása után elnöklő főispán indítványozta, hogy József főherceghez a családjában legutóbb előfordult örömműnepély, leánya eljegyeztesése alkalmából, üdvözlő feliratot intézzen a vármegye közönsége. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta az indítványt, mire *Mihalik* Dezső és társai által beadott indítvány került tárgyalásra. Ez a megye összes tisztviselőinek a millennium alkalmából a kiállítás megtekintésére és tanulmányozására végezt egy havi fizetésük — mintegy 5400 forint — adományozását ezéleozza. Avatott tollal, szépen van kidolgozva és gyönyörűen megindokolva az indítvány, mely kifejezést ad annak, hogy a vármegye tisztviselőinek munkásságát a közönség méltó elismeréssel jutalmazza és ennek látható jelét kívánja adni. Az állandó választmány az indítványt egyhangú elfogadásra ajánlotta, *Draskóczy* László főszolgabíró azonban — hivatkozva a jelenvolt bizottsági tagok csekély számára — az indítványnak a napirendről való levétele mellett szólalt fel. *Szentiványi* Árpád teljes elismeréssel méltatja ugyan az előtte szóló önértékes felhasználását, a közgyűlés színe előtt is kiemeli a tisztikar erényeit s az indítványt elfogadásra ajánlja. Ugyaníly értelembe pártolja azt az elnöklő főispán is, kinek felszólalása után a közgyűlés az ő módosítása szerint fogadta el azt akként, hogy összes tisztviselőinek s az irnokoknak és díjnokoknak egy havi fizetését utalványozza. — Ezután a rimaszombati földmives iskolánál megüresedett két alapítványi helyet a közgyűlés Varga Józseffel (Berzété) és Füköh Lászlóval (Kövecses) töltötte be. Ezek voltak a közgyűlés tárgyai, melyek elintézése után a közgyűlés délelőtt 11 órakor az elnöklő főispán lelkes érte-tése közben véget ért.

Dalárdánk Budapesten. Hosszantartó nagy előkészületek után dalárdánk ma délután az esti személyvonattal utazik föl a budapesti orsz. dalversenyekre, kel-lően begyakorolva Gaal „Honfi dalát” s azon édes reménnyel eltelve, hogy a fiúmei siker ezuttal is dicsőséges osztályrésze lesz. A szép verseny-darabot közönségünk előtt aug. 2-án dalárdánk már bemutatta ugyan, mind e mellett akkori készültését azóta is naponkénti próbák folyamán fokozta s így budapesti szereplése elé kétszeres

reménnyel tekinthetünk. Ma este 26 működő s 13 pártolótog — ezek között több hölgy — indul el, kik nagyobb részben a Kisfaludy-utcai községi iskolában lesznek elszállásolva. A versenyben mintegy negyven dalárda vesz részt, melynek első csoportja szombaton délelőtt 11 órakor, második csoportja ugyanazon nap esti 6 órakor mérkőzik össze. A rimaszombatiak közvetlenül a híres egri dalárda után következnek az esti verseny alkalmával tizedik helyen. — A ma esti elutazásra a gyülekezés a városháza előtt lesz hat órakor, honnan a kiránduló csapat a dalárda zászlója alatt, jelvényekkel diszitve vonul a pályaudvarra.

Bornemisza László vármegyei jeles alispánja hat heti szabadságát a múlt héten megkezdvén, helyette ez időre a folyó ügyek elintézését *Lukács* Géza vármegyei főjegyző vezeti.

Hazai szepirodalomunk egyik kitünősége *Pósa* Lajos, a kiváló költő, kinek különösen hazafias és gyermekversei mindenféle nagy tetszést aratnak, múlt hét végén szülőfalujában Radnótnban tartózkodott édes anyjánál néhány kedves vendégjével: nógrádi *Papp* Gyulával, *Lőrinczy* Györggyel a F. M. K. E. érdemes titkárával, *Mekler* Andorral stb. kik néhány igazán kellemes napot töltöttek a szeretetreméltó házigazda és szíves vendéglátók körében. Megemlítjük, hogy *Andrássy* László jeles fényképészünk — múlt szombaton Radnóton a kiváló költő szülőházát felényképezte. A sikerült kép bizonyára nemsokára látható lesz a fővárosi képes folyóiratokban.

Katonáink elvonulása. Kellemetlen meglepetés érte az itt állomásozó tüzérezredet múlt héten, — csütörtökön. Már készültek arra, hogy szombaton elvonulnak a gyakorlatokra, s szeptemberbe visszatérnek, mikor egyszerre hosszú sürgönyben a hadtestparancsnokság ugy rendelkezett, hogy mindent csomagoljon össze az ezred és a miskolci új tüzérlaktanyába szállítson, miután a gyakorlatok befejezése után egyenesen oda vonul az ezred — új otthonába. Lett nagy zűrzavar: a legénység teljes erőmegfeszítéssel dolgozott, s szombat reggelre a laktanyák teljesen kiürültek. — Vasárnap reggel 6 órakor az ezred az alsó tizezrek nagy siránkozása között elvonult. Mintegy 20 emberből álló legénység maradt itt *Pichler* rits földhadnagy parancsnok rendelkezése alatt.

Jótékonyág. A k.-h.-váraljai uradalmi pénztár legutóbb a következő adományok kifizetésére lett utasítva: 4 nyomorék családfejtartónak — Anna János, Bulik János, Majoros Ferenc, Mokó Józsefnek a 500 forint — 2000 forint, Horvát Ferenc árvaának 500 forint, tokaji ref. templomnak 1000 forint, monoki ref. templomnak 1500 forint, ref. lelkésznek 9 hold föld, lazonyi templomnak 2000 forint, majdnakai kath. templomnak 1000 forint, hidegpataki kath. templomnak 1000 forint, — s ezzel kezdetét vette a távolabbi vidékek intézményeinek segélyezése, mert a gömöri segélyezés — fájdalom — megszüntetett, miután vannak, a kiket ez feszélyezett. A megszüntetést kényszerítő lépésekre olyanok is szolgáltatnak okot, a kik adományt kaptak.

Választási mozgalmak. A jolsvai választókerület képviselője, Kubinyi Géza — mint értesülünk — f. hó 6-án Jolsvára, 7-én Nagy-Röczére érkezett. Mindkét helyen a pályaudvaron nagyszámú választó fogadta s a legmelegebb ovációban részesítette. Jolsván a fürdőben, Nagy-Röczén *Perjéssy* L. igazgató házában gyűltek össze a választók s föltétlen szeretetüket, ragaszkodásukat és bizalmukat mindkét helyen ostantevé nyilvánították. Jolsván *Bazilidesz* Gusztáv polgármester, Röczén *Perjéssy* igazgató üdvözölte s mindkettő kérte, hogy városuk, egy-szersmind választókerületük osztatlan ragaszkodását fogadja szívesen s hogy jövőben is képviselje a választókerületet. Kubinyi Géza meghatottan mondott köszönetet ezen nem várt ovációért és ígéretet tett a választóknak, hogy mint eddig, ugy ezután is a közügynek fogja szentelni minden idejét.

Államosítás. Jolsva város polgármesterének kezdeményezésére e város közönsége feliratot intéz a kultuszminiszteriumhoz az iránt, hogy az ottani elemi iskolákat és kisdóvodát vegye át állami kezelésbe s ezen kívül egy áll. polgári leányiskolát állítson fel. A terv megvalósításának előmozdítása érdekében a legmesszebb menő áldozatokra kész a város. Felajánlotta a régi honvédiaktanya épületét, az 5%-os iskolai adót, tanítói nyugdíj intézeti járulékok és az összes dologi kiadások fedezését.

Halálözás. Fájó szívvel, igaz részvétől s mély tisztelettel áthatott kebellet állottunk körül *Beke* József gyászravatalát, e nemes lelkű férfinak, hullatva rá az őszinte hála és tisztelet könyharmatát, ki hosszú 50 évi tanítói működése alatt, mint világító szövétnék, fényesen ragyogott előttünk. Fél százados tanítói működésével példát mutatott nekünk arra, hogy mint lehet és kell egy hivatásának magaslatán álló tanítónak pályáját oly nemesen futni meg, hogy a pálya végén jutalmul a hála és elismerés babérszörzora öveze körül a hű küzdőnek homlokát. — Rövid ideig tartó betegség után július 29-én vetett végső lobbót e világító szövétnék s a nemes lélek elhagyva porhüvelyét, megtért adójához, a jó Istenhez: megtért, hogy számot adjon ott is hű sáfarkodásáról s meghallja a jóságos atya emez örvendéses itéletét: „Jól vagyon jó és hű szolgám, kevesen valál hív, többre bizlak ez után: menj be a te uradnak örömebe”. — A temetés július 30-án ment végbe Putnokon. Részvétől s fájdalomtól áthatott kebellet jelentek meg itt a gömöri ref. tanítók, a borsodi ref. tanító-egylet küldöttei, Putnok város lakossága felekezeti különbség nélkül s a sajo-velezi énekkar, melynek az elhunyt egykor alapítója s lánglelkű vezére volt. A temetési szertartásnál a putnoki és sajo-velezi énekkarok felváltva zengtek bus gyászdalukat. A ravatal felett *Kálniczky* Endre putnoki ev. ref. lelkész mondott egy szép, megható és magas szárnyalás halotti imát, mely után *Tóth* Sámuel, a gömöri ev. ref. tanító-egylet elnöke mondott szép, lendületes s hasonlatokban gazdag beszédet, feltüntetvén az emberi munkásság nemes voltát és annak jutalmát. Majd a sir-nál *Szűcs* János tanító-társunk méltatta az elhunyt kartárs félszázadig tartó áldásos működését s a kartársak és egyház nevében búcsút vett a feledhetlen emlékü drága halottól. Áldás és béke poraira! (R. I.)

Jótevény adomány. Náray Jenő Albertnek Martin András ellen folyamatosan volt iparügyben *Cseh* István kir. aljárásbírónak 3 frt tandíj lett megállapítva, a mely összeget a humanus gondolkodásáról ösmert albiró ur lapunk utján a „Fehér-Kereszt” egyesületnek ajánlott fel — A nemes adományt a jótevényt nevében e helyütt is nyugtáztunk

Lemondás. Istók József vármegyei hivatalnok annak kijelentésére kérte fel szerkesztőségünket, hogy ambar lapunk mult számában „Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére” cím alatt megjelent közleménye alapján ez intézet képviselőjeként volt megjelölve, mind e mellett általa előre nem látott közbejött akadályok következtében az intézet képviselőségétől visszalépett. Ertesülésünk szerint az új biztosító intézet képviselőségét Uthy Antal r. kath. kántortanító vállalta el.

Elnapolás. A miskolci kereskedelmi és iparkamara által e hó 15—16-án Budapesten tervezett kirándulás közbejött akadályok miatt elhalasztott.

Uj állami iskolai épületet emeltet a közoktatásügyi kormány vármegyéinkben *Rádova* községben. Az iskola két tanteremmel és egy tanítói lakással tervezetik s építési ár gyanánt 9300 frt van előirányozva. A terv és költségvetés az államépítészeti hivatalnál megtekinthető.

Tréfás meghívó. A putnoki önk. tűzoltó-egyesület parancsnoksága vasárnap, augusztus 16-án népünnepélyt rendez, melyre tréfás szövegű verses meghívót bocsátott ki. Lesz fényes felvonulás a királdi bányászbanda s a Rudi barna legényei kíséretében, verseny-kuglizás, pózmaszás, zsák futás, szépségverseny, műseprágás, amatőr tornázás, tűzijáték, Jammó-nóta stb., melyeknek egyik-másik részletében a kitérő humoru Komoróczy József rosnói tornatanár is részt vesz. Belépti-díj 50 kr. Ha az idő kedvezni fog a putnokiak igen kedves multságban fognak részlesülni.

Shalow. E néven a gömöri gazdaközönség előtt eléggé ismert apa-ló mult ki K.-H.-Hosszuréten folyó hó 2-án, mely a nemzetközi törzskönyvekben is nyilvántartva volt. A bécsi Jockey-club a ló minden életmozzanata iránt érdeklődött, mert sikerült ivadéka még élete utolsó 29-ik évében is volt, a mi nem közönséges eset.

Üresek a kaszányak. Tüzereink végleg elbucsztak. A legénység s az évek sora óta városunkban időző tisztikar lóra ült s Isten hozadót mondott annak a kis városnak, melynek falai között annyi kellemes órát töltött. A város társadalmi életének mozgalmában a tisztikar nem vitt jelentékeny szerepet, de nem is vonult vissza teljesen s ezért érthetetlennek tartjuk azt a jóformán szónéklői bucsut, melylyel a városi hatóságok a tisztikartól megváltak. Ha csak az nem esett zokon, hogy az a sok kaszánya ezentul isten tudja meddig üresen táng a szemlélore s rengeteg fejtörést fog okozni a város atyáinak míg a következő költségvetések rovatait valamivel betöltik. Hanem ennek nem a mi tisztikarunk volt az oka.

Szabadságolás. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter *Szepesi* Lipót nagy-rözei áll. polgári és felsőkereskedelmi iskolai beteg tanárnak hat hónapig szabadságidőt engedélyezett.

Csöd. Kalla Mihály építész, városunk egyik régi derék polgára, a mult napokban esődöt mondott. Ugy halljuk, hogy a csödben leginkább a helybeli piacz van érdekelve; s hogy az egység létrehozatalára nézve már lépések tettek.

Tömeges felrándulás a kiállításra. Nagy-Rözeiről írják lapunknak, hogy onnét szeptember első napjaiban több mint 80 iparos és polgár indul utra a polgármester vezetés alatt, hogy Budapesten az ezredéves országos kiállítást megtekintse. A tanulmányutban az ot-tani ág. ev. hitfelekezeti iskola tanítói is részt vesznek, akik erre az alkalomra 20—20 frt segélyt kaptak a várostól.

Sürgős értesítés a vadászoknak. A tulajdonképeni vadász-évad aug. 1-jével vette kezdetét s ez alkalommal nézetünk tudatni a vadászokkal, hogy az egyetlen magyar politikai napilap, melynek külön „Vadászat” rovata van s melynek szerkesztőségében a hírlapi kaczák vadászatán kívül is értenek a vadászathoz, a Porzsolt Kálmán által szerkesztett „Fővárosi Lapok”, mely Szent-Hubertus híveinek kényelmére külön vadász-előfizetést nyitott az agusztus—januári sport-évadra 7 frttal s erdészeknek 6 frttal (vagy havonként 1 frt 20 krral). Ez a lap közli az összes vadászati tudnivalókat, a megüresedő vadászterületek pályázatait, a vadászatok leírását, magánosok és uradalmak löveggyékeit, a szarvas-bögés, szalonka-húzás megkezdődését az ország minden részéből vett távirati értesítések alapján, szóval nélkülözhetetlen minden igazi vadásznak, nem is szólván arról, hogy a legjobb, legérdekesebb és legfüggetlenebb lapja Magyarországnak. Az ország összes nagy írói rendes munkatársai s kormányzati és ellenzéki szemben egyaránt megmeri mondani az igazat, mert senkitől sem fogad el szubvenziót. Az összes lapok sablonjaitól eltérő új szellem lengi át, az unalmas nagyképu politika száműzése van hasábjairól s ezért óriási elterjedést nyert az előkelő családok körében. Csak tessék egy levelező lapon mutatvány-számot kérni („Fővárosi Lapok” kiadóhivatala Budapest Ferenciek-tere) s nyolcz napig ingyen küldik azt bárkinek.

Bányarém. A k.-h.-várajai határban, közel a várhoz, látható rettenetes hatalma a bányarémek egyikének, — de szerencsére a legtrikábbnak — a földalatti *dágyának* (angolul Creeps), melynek megfékezése az emberi tudomány legkevésbé sikerült. A több bányára, a legerősebb anyagból épített vezértárná berendezését, mikor az már közel 4000 frtba került, a láthatatlan elem tönkre tette; gerendát, talpfát összezuzott, a vassineket mind meggömböltette s a 80 méternyi bányát betömte. A szakértők között nyilatkozott a dolog mivoltáról a m. kir. földtani társulat is, de csak azt mondhatta, hogy non possumus.

Gyógyyszerész gyakornokot keres a vidéken egy kitérő hírnévvel örvendő megyei gyógytár tulajdonosa. E pálya, melyen az arra lépnek igen szép kilátások lehet, méltó volna a fiatalok érdeklődésére. A gyakornoki álláshoz hat gimnaziális osztály elvégzése szükséges. Ha valamely jó házból való, megbízható fiatal ember hajlandó volna a fentjelzett gyakornoki állás betöltésére, jelentkezék lapunk kiadóhivatalánál, hol bővebb felvilágosítást nyerhet.

Könyvismertetés. Egy esinos kiállítású könyvet kaptunk. Baján Mihálynak (családi nevén Schlesinger) „Redők az élet ábrázolójáról” című műve ez, melyet Latkóczy Mihály — a szerző barátja rendezett sajtó alá. Egy nagy és nemes eszmékért küzdő ifju lelke és szívének forrásai e hangok, mik belőle kisugárganak; munkássága pedig tanubizonyítást nyújt, hogy „hány követ hordott a modern Magyarország épületéhez”. „S mégis az az egyszerű fakereszt is hiányzik — írja tovább a bevezetésben Latkóczy, — melyet a szegény szántóvető emberek s napszámok fejéhez tűznek . . . ; a magyar olvasóközönségtől függ, hogy egy magyar író sirja se legyen jeltelen. . . s ki oly bizalommal hajította fejét a keresztényesség oltalma alá, ne lássa hijját a keresztény kegyeletnek”. Annival is inkább melegebben partoljuk e nemes célt, mert a Balogon született ifju író ép iskolánk falai között fordította a figyelmet maga felé Tizenkilencz kisebb-nagyobb tárcza és rajz van az egyszerű, de kedves kiállítású könyvben: „Redők . . .” Az élet arczának mindenféle vonása tárul fel az olvasó előtt: mosolyogva viszonzhatja kedves, jóízű humorát; könnyelt szemekkel szemlélheti a küzdelemszántotta redőket és megrettenthet a keservek mély barázdáitól. Híven, elevenen látunk magunk körül mindent; belátunk a lélek világába, be a szívek s érzelmek közé. Oly keresetlen, egyszerű s mégis szép irály ez, mely megkap bennünket akár hív valamit, akár pedig szereplőt foglalkoztatja a saját legtermészetesebb philosophiájával. A ki kedvesen szórakoztató olvasmányt keres, akár az ifjuság számára is, azt a „Redőkben” felalálhatja. Ára 2 korona; kiadja a „Losonczy Hírlap” szerkesztősége.

Végzetes tréfa. A mult héten Egyházásbáston Berki Béla cigányfiuval egyik ezimborája játszott, s a nála levő revolverrel célozgatott rá. A revolver elsült, s a cigány fiat tejen találta. Nyomban beszalították a helybeli közkórházba, hol eszméletlen állapotban feküdt néhány napig s vasárnap kiszendvedt. A törvényszéki boncolást Dr. Sza b ó Károly végezte: az agyban megtalálták a revolver golyót, mely a fiatal legény életét kioltotta. Temetése kedden délután a cigányok óriási részvéte mellett ment végbe; koporsóját megkoszorúzták s a közkórház halottas házából gyászduló hangjai mellett kísérték ki az örök nyugalom helyére.

„Közművelődési miniszterium.” Erdekes és nagy fontosságu kulturpolitikai mozgalom indult meg a fővárosban, melynek célja a jelenlegi „Vallás- és közoktatásügyi miniszterium” reformálása oly irányban, hogy az mint egy „közművelődési miniszterium” az iskola ügyeken kívül magában egyesítve az összes közművelődési intézményeket a színházaktól a közművelődési egyesületekig. Az eddigi miniszteriumban ugyanis a közoktatás és kultur ügyei fölött nagyon dominálnak a vallás-ügyek, az egyházpolitika. Ugy akarják tehát a miniszterium hatáskörét és belső szervezetét is atalakítani, hogy egy erős és öntudatos magyar nemzeti kulturpolitika megalgáya legyen a miniszterium s mint ilyen bizonyos tekintetben kiemelkedjék a pártpolitikai viharok hullámveréséből. A „közművelődési miniszterium” eszméjét Porzsolt Kálmán a „Dunántúli közművelődési egyesület” főtükra vetette föl lapjában a „Fővárosi Lapok”-ban, mely a sovinszta magyar kulturpolitikának minden párttól független napi organuma. Ebből az egyetlen magyar kulturpolitikai napilapból már számos üdvös mozgalom indult ki, de egyik sem fontosabb mint a mostani, mely első sikerét már elérte, mert az erre illetékesebb forum, a magyar tanfértiak gyűlése, az egyetemes országos tanügyi kongresszus magáévá tette Porzsolt indítványát, melyet már most az egyes vidéki tanügyi és közművelődési egyesületek fognak tárgyalni s ezek fogják az élet számára megérelni.

A mohácsi ütközet. A hazánk történetében oly nagy jelentőségű forduló pontot képező mohácsi csatáról annak mindennemű vonatkozásaiban, minden eddigi leírásnál kimerítőbb képet nyújt Fraknoi Vilmos a tizkötetes millenniumi történet most megjelent 78, 79, és 80. füzetében. Ennek a csatának leírását eddig csak hazai források után ismertük. Most azonban, hogy közzé tették és magyar nyelvre is lefordították Szulejman török szultán táborában az általa vezetett hadjáratok történetéről irt hivatalos naplókat, ennek a csatának folyása más oldalról is meg van világítva. Ezen kívül Fraknoi Vilmos kritikailag állítja egybe Brodaries Márk szerémi püspök és kancellárnak és másoknak egykoru feljegyzéseit, valamint a külföldi hírlapok adatai nyomán a mohácsi csata történetét, melynek leírása sehol oly kimerítően és akkora pontossággal megírva nem volt, mint most a nagy történelmi mű IV. kötetében. A szöveg mellett két igen érdekes hasonmásban két újságlapot mutat be a mohácsi csatáról. Ezek az ösüjságok körülbelül olyan alakban és kiállításban jelentek meg, mint késő kores unokák a vásári ponyvákön árult „históriák”. Még a rajzok is hasonló kivitelűek. Ezenkívül Kupelwieser összeállítására nyomán bemutatja Fraknoi a mohácsi ütközet pontos terryajzát, mely a két hadsereg állásait a csata kezdetétől annak befejezéséig tünteti fel. A nagy történelmi nevezetességű Mohács közönség jelenlegi távlati rajzát, a Dunáról tekintve, Cserna Károly rajzolta le igen sikerülten. A nagy és szomorú jelentőségű eseménynek ily kimerítő és eredeti kutatásokon alapuló megvilágítása is fényesen bizonyítja, hogy mily jó uton járt az Athenaeum, amikor a magyar nemzet történetének megírását több tudósról bízta, kik közül mindegyik abban a korszakban, melynek megírására vállalkozott, teljesen otthonos és járatos, és ennél fogva nem az eddigi könyvekben elszórt tévhiteteket terjeszt, hanem a levéltárak, okmányok és egyéb egykoru források tekintetbe vételével önálló uton járva, igaz, bebizonyosodott dolgokat ír le. A nagy vállalat negyedik kötete már befejezéshez közeledik és szeptember közepén megjelenik.

Értesítők.

A tiszakerületi ág. ev. árvaház mult évi értesítőjét Juszth János gondnok állította össze. Bevezető-cikkében elmondja, hogy az intézet segélyre szorul, s felhívja az ügy iránt érdeklődők figyelmét a derék munkát végző egyesültre, melyben mult évben 26 árvát gondoztak. Az értesítőben közölve van a mult évi zárszámadás, s az alapítványtevők és adományozók, végül az igazgató választmány névsora.

Az egri érseki joglyceum évkönyve XVI-ik évfolyam immár. Az ezredéves ünnepről első helyen; majd a

mult évben elhunyt Fekete Ferencz dr. a jogakadémia érdemes tanáráról emlékezik meg kegyelettel. A statisztikai viszonyokból látjuk, hogy Gömörmegyéből a jogakadémián 3 hallgató volt. Kitérő eredményével vizsgáztak az I. alapvizsgán: Huttkay Lipót, Domány Jenő, Igaz Gusztáv, Patak Béla Hunyor Sándor, Salamon Endre; a II. alapvizsgán: Vanesó Gyula, Ruttkay Lipót, Hamza János, Meyer Guidó; a jogtudom. államvizsgán: Sipos József, Mintzer József, Zimányi István, Wagner Márk; az államud. államvizsgán: Mintzer József, Medics Károly. A hallgatók szorgalma ugy magaviselete is általában kitérő volt. Fegyelmi eset nem fordult elő. A működő tanárok száma 11 volt az igazgatóval együtt. Az akadémia polgársága kebelében segélyegylet is állt fenn, melynek bevétele 8481 frt 57 kr., kiadása 816 frt 90 kr. volt. Olvasókört is tartott fenn az akadémiai ifjusága. A tanári kar és vizsgáló bizottságok, végül a hallgatók névsora fejezi be az értesítőt.

A késmárki államilag segélyezett közs. polg. fiu és felsőkeresk. iskola története és jelen állapota 1887—1896. Hazánk ezeréves fennállása alkalmából összeállította *Belóczy* Sándor igazgató. E czimvel ellátott 150 lapra terjedő füzetből nyerünk tájékoztatást az iskola életében előfordult eseményekről. Különösen közérdekű ez értesítőből az, hogy az idei érettségi vizsgálaton 32 tanuló közül 6 bukott meg. Jelesen érettek voltak: Selmezy Miklós, Szalkay Sándor, Pfeifer Lajos és Meskó Zoltán. — Az intézeti szer- és könyvtárak a mult évben szép számmal gyarapodtak.

Pályázati hirdetés.

3038. sz. — Szab. Rimaszombat város közönsége által a helybeli m. kir. földműves iskolánál tett három alapítványi hely közül az 1896/7-ik tanévben egy üresedésbe jön. Felhívatnak mindazok, kik ezen 150 forinttal díjazott alapítványi helyet elnyerni óhajtják, hogy ez iránti pályázati kérvényeket a városi tanácshoz czimezve, s az alanti okmányokkal felszerelve, **f. évi augusztus hó 24-ig** adják be.

1. Betöltött 17 éves kor igazolása.
2. Erős, egészséges testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány.
3. Iskolai, avagy hatósági bizonyítvánnyal igazolandó jó erkölcsi magaviselet.
4. Igazolása annak, hogy pályázó nyelvtanilag helyesen írni, folyékonyan olvasni, a négy alapművelettel számolni tud.

Kelt szab. Rimaszombat város Tanácsának 1896-ik évi július hó 14-én tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

Tudnivalók

a jövő tanévről, a rimaszombati közs. elemi és polgári leányiskolában.

A jövő tanév folyó év szeptember 1-én veszi kezdetét, a beiratkozások tartatnak 1-től 4-éig.

A beiratás mindig d. e. 9-től 12-ig, s d. u. 3-tól 5-ig történik a Kishonthy-féle házban. A javító-, pót- és felvételi-vizsgálatok szept. 5-én tartatnak meg. Az év ünnepélyes megnyitása szeptember 7-én történik.

1. Az elemi iskolában egész évre: helybeli tanuló 3 frt, vidéki tanuló 6 frt tandíjat, s minden tanuló 1 frt beiratási, 1 frt tanszer és 15 kr. orsz. tan. nyugdíjalap-illetményt fizet.

2. A polg. iskolában: I. II. oszt. 3 frt, vidéki I. II. oszt. 6 frt, helybeli III. IV. oszt. 20 frt, vidéki III. IV. oszt. 40 frt tandíjat fizet. Minden beiratkozó növendék a tandíjon kívül évente fizet 2 frt tanszerilletményt, 15 krt az orsz. tan. nyugdíjalapra és azok, kik nem a helybeli községi elemi leányiskolából lépnek a polgári iskolába, ezenfelül még 2 frt beiratási díjat.

A tandíj tetszés szerint egy vagy két részletben fizethető a Kishonthy-házban lévő tanácskozó teremben.

A felvételre nézve megjegyeztetik, hogy az első el. osztályba oly tanuló vétetik fel, ki 6 ik életévét betöltötte.

A polgári leányiskola I. osztályába oly tanuló vétetik fel, ki 10-ik élet évét már betöltötte, s az elemi iskola 4 osztályát jó sikerrel végezte, miről — ha idegen iskolából jö — bizonyítványt tartozik felmutatni, s esetleg felvételi vizsgát tesz. Minden újonnan beiratkozó növendék az anyakönyvi adatokat hivatalosan kiállított keresztlevéllel tartozik igazolni.

A felsőbb osztályokba azok léphetnek, kik az előző osztályokat sikeresen elvégezték, a nyert bizonyítványt felmutatják, vagy ennek hiányában felvételi vizsgát tesznek, melyek díjmentesek.

Azon III. és IV. osztályu növendékek, kik a meghatározott beiratási időn tul 3 hét mulva jelentkeznek felvétel, illetőleg beiratásra, kötelesek késedelmitük okát írásban a tantestülethez benyújtani, valamint az eltárgyalt anyagról pótvizsgálatot tenni.

Tandíjmentességért folyamodhatnak azok, kik illetékes hatóságtól nyert szegénységi bizonyítványt mellékeltek.

Beiratási és tanszerdíj senkinek sem engedtetik el. Ingyen könyveket csak egészen szegény, jó magaviseletű és szorgalmas tanulók nyerhetnek, melyre nézve az igazgatósághoz intézett folyamodványok a beírásnál nyújtandók be.

A magántanulók tartoznak az év elején beiratkozni, s ha a rendes beiratási díjat s a tandíjat befizetik: a többi rendes tanulókkal minden vizsgadíj nélkül vizsgáztathatnak. Ha azonban külön magánvizsgát óhajtanak tenni, akkor tandíjat nem kell fizetniük, hanem a helyett a beiratási díjon kívül az elemi osztályokban 10 frt, az I. II-ik polg. iskolában 20 frt, a III. IV. polgári iskolában 30 frt rendes és 2 frt vallásvizsgadíjat fizetnek.

A pót- és javítóvizsgálatokat kérő folyamodványok auguszt. hó 15-ik napjáig benyújtandók az iskolai igazgatósághoz. Oly tanuló, ki ezen folyamodvány beadására megszabott ezen határidőt elmulasztja, az egész osztályt ismételni tartozik. (1895. márcz. 20-án k. 5009. számú miniszteri rendelet.)

Vidéki növendékek leendő lakásukat az iskolai év elején, *még mielőtt helyüket elfoglalnák*, belegegyezés végett az intézet igazgatójának bejelenteni tartoznak.

Az igazgatóság.

Felölös szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

Henneberg-selyem esakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, esikós, kockázott, mintázott, damasztolt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb. a megrendelt áru, postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat posta.ordultával küld: **Henneberg G.** (es. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Kiadó lakás.

Két szobás lakás hozzátartozó helyiségekkel, — a szobák külön butorozva is kiadók, — esetleg teljes ellátás is kapható: Rimaszombat, Ferenczy-utca 12. szám alatt 1—2

Jelzálogkölcsonöket

földbirtokra 3 1/2%, házakra 4 1/2%, másnemű ingatlanokra 5% mellett legmagasabb

összegekben ajánlunk.

E kölcsönök konvertálásánál bélyeg- és illetékmentes séget élveznek.

Erdő kihasználások, birtok-parezellázások átvétele

Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefzetési tartamra eladatnak.

„MAGYAR LLOYD“

közgazdasági vállalat,

Budapest, Király-utca 70. sz. 1—8

Hirdetés.

Tornallya élénk város főpiaczerén levő fűszer-, rőfös-, porcellánüzletemet szabad kézből összes berendezéseivel eladom. — Bővebbet személyesen vagy levélben a tulajdonosnál e hó végeig.

Gestetner Salamon,
üzlettulajdonos.

Tanulói

egy 13—14 éves ifju — tisztos szülők gyermeke — **Papucsák Márton r-szombati szoba-, czim-, czimerfestő és mázoló** nál azonnal felfogadtatik.

Értekezhetni lehet Jánosi-utca 28. szám alatti lakásán. 2—2

Hirdetmény.

289. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz 102 ik §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a rimaszécsi kir. járásbíróság 1896. évi B. 54. sz. végzése következtében **Ság Gyula** javára **Kossuth József** ellen 149 frt s jár. erejéig 1896-ik évi majus hó 29-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 495 frt 70 krra becsült szarvas-marhák, butorok, ruhák, pipák, lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság B. 54/1896. számú végzése folytán 149 frt — kr. tőkekövetelés, ennek 1895-ik évi október hó 25. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 16 frt 30 krrban bíróság már megállapított költségek erejéig Csiz községében alperes lakásán leendő eszközzésére **1896. évi aug. hó 24-ik napjának d. e. 10 óra**ja határidővel kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Rimaszées, 1896. évi augusztus hó 4-én.

Kovács Géza, kir. jbir. végrehajtó.

Hirdetmény.

3335. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy a esetnekvölgyi h. é. vasut részvény-társaságnak Pelsőcz nagyközség határában fekvő s a **Miklósi József és Miklósi Jolán** pelsőczy 746-ik számú tjkvi 1778-ik hrsz., **Miklósi József és Radvászki Károly** 561. sz. tjkvi 1774. hrsz., **Miklósi József és Miklósi-Klein Amália** 746. számú tjkvi 1776. és 1777-ik hrsz., nevükre jegyzett s tulajdonukat képező, a kimutatott tervrajzban és kisajátítási összeírásban megjelölt birtokrészletekre nézve a kártalanítási eljárás megkezdési határidejéül az **1896. augusztus hó 13-ik napjának d. e. 10 óra**ja, a helyszínére, Pelsőcz nagyközség közházához tüzetik ki, mely hatánapra és időre az összes érdekeltek, valamint a távollevők és ismeretlen tartózkodásnak számára ügygondnokul kinevezett **Institórisz Endre** hites ügyvéd oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás feletti érdemleges határozat meghozatalát nem fogja gátolni.

Kelt Rimaszombatban, a kir. törvényszék 1896. július hó 22-én. 3—3

Basilidesz,
kir. tszéki jegyző.

Kubinyi,
kir. tszéki elnök.

Pártoljuk a kitünő hatásu erdélyi ásványvizeket!

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület ásványvizei.

1—10

„Livia“

forrás-viz. ●●●●●

HAZAI SELTERS!

2 liter 29 kr., 1 liter 20 kr., 1/2 liter 15 kr.

Egyetlen élvezeti

VASAS-VIZ.

„Széchenyi“

2 liter 30 kr., 1 liter 21 kr., 1/2 liter 16 kr.

Orvosi vélemények szerint a legkitünőbb ásványvizek.

Az „Erdélyrészi Kárpát-Egyesület“ országos ásványviz-raktára:

BUDAPEST, Aradi-u. 58. Telefonnál csak a szám: 25—15 kérendő.

Kapható Rimaszombatban: **Heksch Bertalannál** és Jánosiban: **Krausz Simonnál.**

Kapható mindenütt. — A jövedelem jótékony célra megy.

Eladó

Rimaszombat határában a **Konyha Géza** tulajdonát képező 17320 □ öl szántóföld a rajta lévő épülettel együtt.

Értekezhetni levélileg a tulajdonossal **Ujpest, Baross-utca 48. sz. alatt.** 6—*

Eladó ház

Jolsván a Zólyomi-utczában egy ház a hozzátartozó melléképületekkel s nagy tágas kerttel örök áron eladó.

Bővebb feltételek a tulajdonos nőnél özvegy **Bodiczky Márknénál** tudhatók meg. 1—3

Mélyen tisztelt háziasszony!

Kérjük a kitünő velimi világkávét megkísérteni!

a VELIMI

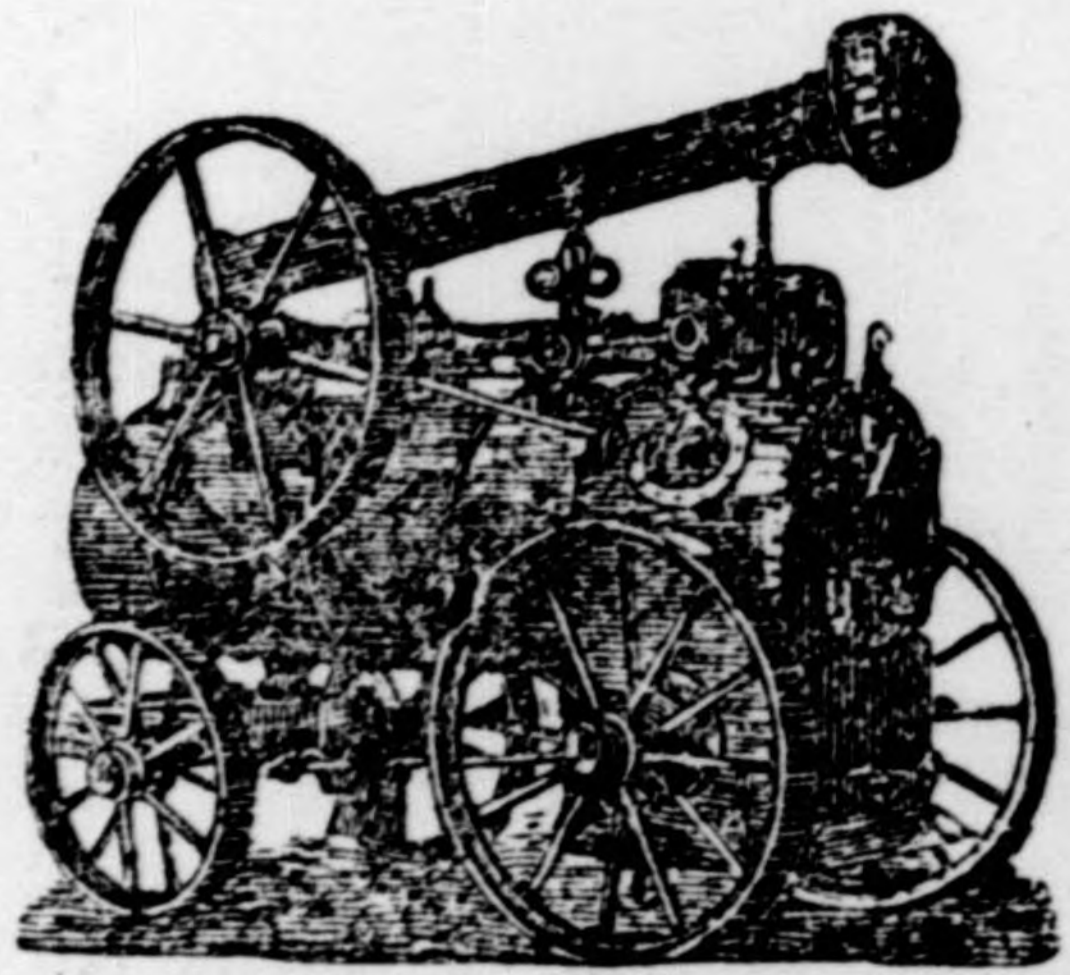
VILÁG-KÁVÉ

1—3

válogatott ezigóri-gyökérből készült legjobb pótkávét, a kávénak gyönyörű színt és kitünő zamatot kölcsönöz. **Jóság és takarékoság** tekintetében az összes pótkávétat felülmulja, minek folytán rövid idő alatt a tisztelt magyar háziasszonyok kedvencz pótkávéja lett.

A Velimi világ-kávét 1/2, 1/4, 1/5, 1/6 és 1/10 kilós szivárványszínű fadobozokban és 1/6, 1/8, 1/10, 1/11, 1/12, 1/16 kilós szivárványszínű csomagokban készül. Védjegyük 2 angyal és egy globus.

A velimi világ-kávét kapható minden jobb fűszerüzletben.

Alapítottatott 1863.
évben.

LESZIH MIKSA UTÓDAI

gazdasági

gépgyára és gépraktára

MISKOLCZON, Zsolczai-kapu, Leszih-féle ház.

Alapítottatott 1863.
évben.

SZILÁGYI és DISKANT

Szab. Leszih-féle

VIKTORIA terményrostos

Ajánlja különféle nagyságu m. kir. szab. LESZIH-féle

„VIKTORIA“ terményrostait, kombinálva zsákoló-készülékkel vagy pedig a nélkül,

1—3

kitünő eséplőgépeit, vetőgép, zseeskavágó, répavágó, kukoriczamorzsoló, konkolyválasztó, egyszerű, valamint könyökszerkezetű borsajtót, kútszivattyút stb.

Szakszerű külföldi s hazai jeles telepeken szerzett tapasztalataink folytán s közvetlen saját vezetésünk alatt készítünk és elvállalunk mindennemű gyári berendezést, mű- és sima őrlésű malmok felszereléseit, hengerek, turbinák, gőzgépek, petroleum-, gőz- és gázmotorok, villanyvilágítás, erőátvitel, telefon, szobacsengő, villámhárító, fürdőszobák, vízvezeték s angol clostetnek berendezését, tűzmentes pénzszekrények készítését és javítását, amerikai northon-kutak leverését, malomhengerek rovátkolását stb.

Raktáron tartunk különféle géprezeket, gépszíjjat, gépolajat, parkét-viaszot stb. garantirozott minőségben.

Ugy az építő s építető uraknak ajánljuk raktárunkon levő **Dunkel V. K.** kassai magy. kir. szab. parquettgyár s a Felsőmagyarországi építk. részv. társ. kassai keramitgyár készítményeit kitünő minőségben. — Számos rendelést kérünk s árjegyzékkel készséggel szolgálunk:

LESZIH MIKSA UTÓDAI SZILÁGYI és DISKANT,
gazd. gépgyára és gépraktára.

Egészséges fiuk, jó családból, tanonczul elfogadtatnak.